

R.P.S.
Jnr.00251 A
1942

P.D.O.
J.Nº 10137 Ff
1941

STAVANGER BYRETT

År 1941 den 5 desember ble rett holdt i rettslokalet, Kongegaten 2, Stavanger.

Dommer: Byrettsdommer Imm. Vør.

Rettavittne av det sjskynndige utvalg: Skipskaptein G. Kvernø som har avgitt forsikring f.ør.

Protokollfører: Kontorfullmektig Hans Nilsen.

Der foretoks B. sak nr. 87/1941: Sjsforklaring i anledning av M/S "Vindafjords" krigsforlis den 28 november 1941.

Tilstede: Det Stavengerske Dampskipsselskap v/ sin tekniske direktør L. Thorsen. Statens Krigskaskoforsikring ved Sig. Bergesen d. y. & Co v/ skipareder Basse. Skipsinspektøren i Vesten- og Nordenfjeldske distrikt v/ besiktigelsesmann Ellingsen. Krigsmarinedienststelle, Zweigstelle Stavanger, ved Leutnant Zur See Rieckhofs.

Retten avss

Kjennelse:

Retten finner etter omstendigheternes at sjsforklaringen i medhold av D.l.s § 125 bør holdes for lukkede dører.

Sluttning:

Harværende sjsforklaring beslattes holdt for lukkede dører.

Kjennelsen lestes opp.

Dommeren framla: Skrivelse til byretten fra Det Stavengerske Dampskipsselskap av 2 d.m. samt avtrykk av rettens skrivelse til Krigsmarinedienststelle, Zweigstelle, Stavanger av 3 d.m.

De framlagte dokumenter inntas sålydende:

Stavanger 2 desember 1941.

Til Byretten i Stavanger.

M/S "Vindafjord" L. H. B.W. forlis 28/11- 1941.

Vi tør enmode om et sjsforklaring blir evholdt.

Følgende av mannskapet kan svares:

2den maskinist John Felkeid.
metros Knut Vestbø.
metros John Lundgren.
koksmat Karsten Johannesen.

Den 5te overlevende av mannskapet ligger på Høugesunds Sykehus, og kan ikke ventes ut på noen tid.

Forsvrig er mannskapene ledige, og sjøforklaringen kan derfor svholdes nårsomhelst, men vi må ha ett par dagers frist for å kunne tilkalle dem som oppholder seg utenbys.

Som bekjent omkom:

Førermagnus Olsen, Stavanger
styrmann Iver Berckvam, Imslend
los Reinert Svines, Stavanger
1ste maskinist Jacob Sømme, Stavanger.

Noen rapport foreligger ikke, da ingen av de reddede har kompetense til å utstede noen sådan.

M/S "Vindesfjord" er bygget av stål i Cowes i England 1901. 142 br. reg. tonn, 79 netto reg. tonn. Skibets motor er en svensk Bolinder på 160 HK.

Fartøyet ble innkjøpt av oss i 1938 av Ryfylke Ruteselskap.

Vi imøteser gjerne Dnes ærede meddelelse.

Arbødsigt

Det Stavangerske Dampskipsselskap

L. Thorsen.

Fremlagt i Stavanger byrett den 5 desember 1941

Hans Nilsen.

Avtrykk

Kriegsmarinedienststelle, Zweigstelle Stavanger.

Retten tillster seg herved å meddele at Det Stavangerske Dampskipsselskap har begjært sjøforklaring i anledning av M/S "Vindesfjords" krigsforlis den 28 f.m.

Sjøforklaringen holdes i rettslokalet, Kongsgaten 2, Stavanger første kommende fredag den 5 desember kl. 11. formiddag.

Stavanger byrett den 3 desember 1941

Imm. Var.

Frømlagt i Stavanger byrett den 5 desember 1941

Hans Nilsen.

Direktør Thorsen henviste til dampskipsselskapets rekvisisjons-skrivelse av 2 ds. og bad de i denne skrivelse nevnte vitner evhørt.

Vitnene Falkeid, Vestbø og Johannesen møtte. Derimot opplystes det at matros John Lundgren som var fra Kvitsøy på grunn av sykdom ikke hadde kunnet møte.

De møtende vitner formentes overensstemmende med sjfartslovens § 320.

Direktør Thorsen framle Dagbladet Stavangeren nr. 280 og 281 for lørdag den 29 november og søndag den 1 desember.

Det frømlagte inntas ikke i saken.

Mens de øvrige vitner forelsbig avtråtte

Framsto som late vitne, Knut Vestbø, 27 år gammel, matros på M/S "Vinde-fjord", bor Sandeid, uten aksjonærinteresse i rederiet.

Vitnet forklarte:

Motorskipet "Vinde-fjord" gikk fredag den 26 november 1941 i ordinar rute for rederiet med passasjerer, gods og post for å anløpe Kvitsøy og Skudesnes, hvor det skulle bli liggende om natten for neste morgen i rute å returnere til Stavanger via Kvitsøy. Båten avgitt fra Stavanger om ettermiddagen kl. 14. Lasten besto av vanlig stykkgods-pakker, kasser etc. Desuten medførte skipet ca. 20 kasser lyntitt sprengstoff og en kasse med elektriske ledninger. Vitnet vet ikke sikkert hvor meget sprengstoffkassene veiet, men antar minst 25 kg. hver. Med båten herfra Stavanger medfulgte 30-40 tyske militære og det var to av disse som hadde med seg som uinnskrevet gods det nevnte sprengstoff og kassen med elektriske ledninger og disse to skulle med dette til Skudesnes, mens de øvrige tyske militære gikk av på

Kvitsøy. Skibet kom uten uheld til Kvitsøy ca. kl. 15.30. Der gikk samtligde tyske militære med unntagelse av de nevnte to frøborde. Av de norske passasjerer som hadde medfulgt fra Stevanger, gikk og så fra borde på Kvitsøy ca. 10 stykker. I Kvitsøy kom det ombord endel norske passasjerer som skulle til Skudesneshevn. Av passasjerene mener vitnet at de fleste som kom ombord i Kvitsøy var arbeidere for den tyske Wehrmacht. Heimot kl. 16 avgikk skibet fra Kvitsøy. Såvidt vitnet vet var båtens redningsmateriell i god stand. Redningsmaterielliet beste i 2 båter, 2 flåter som vistnok hver kunne ta ca. 12 eller 16 mann, 6 redningsbøyer og belter som skulle være tilstrekkelige til båtens passasjerantall 250 ~~mann~~ pluss menneskepet. Desuten fantes ombord 10 redningsvester.

På turen fra Kvitsøy sto vitnet til å begynne med på utkikk på broen, men etter 20 min. forløp møtte skibet 2 tyske vaktbåter ^{skj} som styrte på Kvitsøy og vitnet fikk av føreren ordre å gå ned og hilse på disse med flagget. Etterat dette var utført gikk vitnet forover og sto en stund 7-8 kanskje 10 min. i døren til gangen og så vestover utover havet. Det var da gått ca. 30 min. fra avgangen fra Kvitsøy, og skibet var omtrent mittfjords eller kanskje noe nærmere Skudesneshevn enn Kvitsøy. Vitnet så da litt vestom Gjeitungen ett fly komme nordvest fra. Det gikk ganske lavt, såvidt klar av sjøen, og på skrå mot "Vindefjord"s bb. side. Så hørte vitnet maskingeværskytning og kulene slå i siden på skibet mittskips og praktisk talt i samme moment ble skibet truffet av en bombe mittskips. Vitnet så ikke selve bombenedslaget. Han var da skuddens kom sprunget frem på fordekket og var kommet til forreste mast da bomben sprang. På fordekket befandt seg de to nevnte tyske militære som hadde med lynittlesten, men ellers var der ingen passasjerer på forskipet. Sammesteds befandt seg sammen med vitnet 2denmaskinisten og kokken. Vitnet og disse to begynte straks å kaste på sjøen slisker og allt som kunne flyte som fantes på fordekket. Båten begynte straks å

synke. De vitnet deretter ville springe akterover for å greie ut livbåtene som på forhånd var halvveis utavinget, kunne vitnet ikke komme fram da mittskipet sto i ett flammehav. Mens vitnet, 2den maskinisten og kokken imidlertid fortsatte med å kaste overbord sliskene kom flyet tilbake og slopp ennå en bombe som også traff mittskips. De som var på fordekket begynte så å hoppe overbord idet skibet senk og de vitnet for sin del så at vannet var stoget til broen og akterskipet senk så blott forskipet stakk opp av vannet hoppet også vitnet ut. Skibet senk med en gang. Det gikk neppe mer enn 2 min. fra første bombe sprang til skibet senk. De to tyskere på forskipet var kommet på dekk da den første bombe kom. Den ene av disse er druknet. Den annen er reddet. Denne siste var blitt såret, men vitnet vet ikke når han var blitt såret. Vitnet kjenner ikke deres navn.

Føreren Magnus Olsen sto sammen med styrmann Ivar Berekvam og los Reinert Johan Svines på broen og metros John Ludgren sto tilrørs. Kapteinen, styrmannen og losen er druknet. Vitnet vet ikke om noen av dem var såret. Lundgren er reddet. Han har vistnok fått endel brennsår. Sturten Johannes Hatleskog sto sammen med vitnet i gangdøren ved utgangen til fordekket, men sprang akterover. Han er reddet, men såret og ligger for tiden på Heugesunds sykehus. Iste maskinisten Jakob Sømme hadde tjeneste i maskinen. Han er omkommet. Vitnet tror han er drept ved det første bombenedslag som for vitnet så ut som det gikk rett ned i maskinen.

Båten hadde med mannskap og passasjerer ca. 65 personer ombord da den forliste. Alle passasjerer med unntagelse av de to tyske militære- ca. 55 oppholdt seg mittskips og akter. Vitnet har hørt, men vet ikke sikkert, at det skal være omkommet ca. 29 passasjerer. Av båtens mannskap omkom de nevnte 4.

Mens vitnet lå i vannet så han endel passasjerer svømme omkring. Enkelte hadde livbelter på, men vitnet vet ikke om disse kunne være

tett på i sjøen.

Motorbåt "Marstein" kom frem til ulykkesstedet ca. 20 min. etter ulykken. Denne båt reddet alle ~~mann~~ dem som ennå fløt på vannet. Vitnet ble tatt opp som vistnokk nest siste mann. Det var ingen barn ombord. De arbeidere som medfulgte skulle alle hjem- størsteparten til Høugesund og Kvernøya- på søndagstur.

Lynlitten sto i forkant av lasterommet i forskibet. Den eksploderte ikke.

Vitnet så intet nasjonalitetsmerke på flyet og kan ikke si hva slags fly det var. Han kjenner ikke de forskjellige sorter av fly. Det var endel livbelter plassert på ²den plass under dekk. De øvrige livbelter lå i kasser på stormdekket samt i salong ^{likledes på båtdekket.} eksternt. De to flåter som skibet hadde var plassert den ene helt akter på båtdekket og den annen aktenom skorstenen og skylightet. Denne siste tror vitnet ble ødelagt ved bombenedslaget. Vitnet så ikke flåtene i sjøen, men har hørt, at iallefall en var flytt opp og at det var en masse folk på den. Det var ingen hindring for at flåtene kunne flyte opp.

Vitnet så intet til livbåten, men hørte neste dag i Skudeanes at det skulle være kommet iland en halv livbåt. Vitnet tror at også livbåten er sprengt av bombene. Vitnet så en passasjer i en liv-bøye i sjøen og så også degen etter flere av skibets livbøyer ligge på kutter "Marsteins" dekk.

Såvidt vitnet vet var der ikke flyellern på Kvitesøy mens båten lå der.

Det var fullt lys da forliset hendte, men disig var omenn ikke usiktbart. Det var nokså tung, høy sjø, men tåligt med vinden.

Oppløst og vedtatt.

1ste vitne avtråtte forelsbig.

Framste som 2det vitne, John Falkvid, 46 år gammel, 2den maskinist, med M/S "Vindeffjord", bor Lysefjordsgaten 47, Stavanger, uten aksjonærinteresse i Det Stavengerske Dampskipsselskap.

Vitnet forklarte:

Vitnet hadde frivskt og sto i gangen sammen med stuert Johannesen da vitnet hørte at det ble skutt. Vitnet hørte og så intet til flyet. Han hørte blott skytingen. Vitnet sprang så først akterover, men da han ikke kunne komme ut gjennom en dør i akterkent av gangen sprang han forover igjen og fram på fordekket. Vitnet gikk så ned treppen til 2den plass for å få på seg en reddningsvest og straks han var kommet i de første trinnene på treppen sprang den første bombe. Vitnet fellt ned i 2den plass salong, sprang så inn i sin luger og fikk på seg reddningsvest. Deretter sprang vitnet opp og fram på fordekket. Det var ingen passasjerer nede på 2den plass. Kommet fram på fordekket hjalp vitnet til med å kaste på sjøen endel brisker forat det skulle være noe å flyte på hvorefter vitnet hoppet på sjøen. Skibet var da sunket til mittskips. Vitnet hørte ikke det annet bombenedslag. Det annet bombenedslag kan være kommet mens vitnet var nede for å ta på seg reddningsvesten. Det var to tyske militære på fordekket, men da vitnet hoppet i sjøen så han blott den ene. Vitnet kjenner ikke disses navn. Vitnet mener at det ikke gikk mer enn ca. 2 min. til båten senk. Akkurat idet vitnet gikk ned for å hente sin reddningsvest så han flyet, men han så ikke noe nasjonalitetsmerke. Vitnet har ingen rede på de forskjellige flytyper og kan ikke si av hvilken type flyet var. Da vitnet så det var det 5-600 meter borte.

Opplst og vedtatt.

Edet vitne avtråtte forelstig.

Framsto som 3die vitne, Karsten Johannesen, 20 år gammel, kokk på M/S "Vindelfjord", bor Nymannsveien 53, Stavanger, uten aksjonærinteresse i Det Stavangerske Dampskipsselskap.

Vitnet forklarte:

Vitnet sto i byssen som er inne i gangen mittskips da vitnet hørte maskingeværlid. Vitnet sto sammen med metros Vestbø. Begge sprang ut av gangen og forover på skibets fordekk. Vitnet så intet under sitt sprang forover, men under dette kom det første bombened-

slag. Vitnet sprang først inn i gangen igjen for å søke etter en reddningsvest. Da han ingen fant, sprang han ned forut, men fikk heller ikke der tak i noen reddningsvest og sprang så opp på fordekket igjen. Vitnet var nettop kommet opp da den annen bombe falt. Begge bomber traff mittskips og det ble brann mittskips. Skibet begynte å synke. Vitnet hjalp til med å kaste ut brisker og flytende fra fordekket og hoppet så tilslutt i sjøen da skibet sank. På fordekket befant seg ingen andre enn de to tyske militære, vitnet, 2den maskinist Felkeid og metros Vestb. Den ene tyske militære forsvandt uten at vitnet ken si hvor han. Den annen så vitnet igjen ombort i "Mørstein". Vitnet så intet kjennemerke på flyet og ken ikke si av hva slags type det var. De reddede ble landsatt i Skudesneshavn.

Oppløst og vedtatt.

late og 2det vitne innkalltes.

De 3 avhørte vitner edfestedes.

Retten fant det ikke påkrevet å avhøre flere vitner og direktør Thorsen begjærte sjøforklaringen sluttet.

Sjøforklaringen sluttet.

Det sjskyndige rettsvitne hadde intet å bemerke.

Retten hevet.

Inn. Vær.

G. Kvernø.

Hans Nilsen.

Utskriftens riktighet bekreftes.

Herfor betalt til statskassen

8- åtte kroner hvorfor stempel
er påkjøpt.

*Uten betaling.
Til offentlig bruk.*

Verd